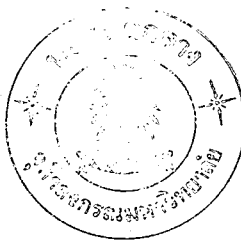

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประเทศไทยเป็นประเทศที่กำลังเร่งรัดพัฒนาทั้งทางเศรษฐกิจและสังคม แต่ การที่ประเทศจะก้าวร่นำทางเศรษฐกิจและสังคมได้นั้น จำเป็นที่จะต้องมีกำลังคนที่มีความ รู้ ความสามารถ ทักษะในการประกอบกิจการงานในปริมาณที่พอเพียงกับความต้องการของประเทศ ซึ่งการที่จะได้คนที่มีความรู้และทักษะตามความต้องการดังกล่าว ย่อมต้องอาศัยระบบการศึกษา ที่ดี มีประสิทธิภาพ และมีคุณภาพทุกระดับการศึกษา การศึกษาในระดับประถมศึกษาเป็นการ ศึกษาสำหรับคนส่วนใหญ่ของประเทศ และมีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาประเทศมากที่สุด เพราะ เป็นการศึกษามุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับความรู้ ได้รับการพัฒนาขั้นมูลฐาน และประการ สำคัญก็คือ มีผู้เรียนจำนวนน้อยเท่านั้นที่เมื่อจบการศึกษาในระดับประถมศึกษาแล้วมีโอกาส ได้ศึกษาต่อในชั้นที่สูงขึ้นไป หลังจาก พ.ศ.2509 เมื่อรัฐบาลได้โอนการศึกษาประถมศึกษา ส่วนใหญ่จากกระทรวงศึกษาธิการไปให้กระทรวงมหาดไทย เพื่อจุกมุงหมายจะกระจาย อำนาจการบริหารการประถมศึกษาไปให้ท้องถิ่นแล้วนั้น ตำแหน่งหัวหน้าส่วนการศึกษา หัวหน้าหมวดการศึกษา ก็เข้ามาทำหน้าที่บริหารการประถมศึกษาในจังหวัดและอำเภอแทน ศึกษาธิการจังหวัดและศึกษาธิการอำเภอ ซึ่งต้องไปทำหน้าที่ในตำแหน่งควบคุมทางด้านวิชาการ เท่านั้น เนื่องจากการศึกษาในระดับศึกษามีความสำคัญต่อประเทศชาติยิ่งได้กล่าวมาแล้ว และโดยเหตุที่ปัจจุบัน หัวหน้าหมวดการศึกษาเป็นบุคคลสำคัญต่อการบริหารโรงเรียน ประถมศึกษาในอำเภอ ดังนั้นจึงสมควรที่จะต้องมีการศึกษาวิจัยบทบาทของหัวหน้าหมวดการ ศึกษา องค์การบริหารส่วนจังหวัด เพื่อหาทางปรับปรุงให้ดีขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษางานการบริหารการศึกษาของหัวหน้าหมวดการศึกษาในเรื่องดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาถึงบทบาทและหน้าที่ของหัวหน้าหมวดการศึกษาในการบริหารงานเกี่ยวกับการมีความสัมพันธ์กับชุมชน การบริหารงานบุคคล การบริหารงานวิชาการ และการบริหารงานธุรการ การเงินและการให้บริการ
2. เพื่อศึกษาถึงอุปสรรคและปัญหาต่าง ๆ ที่มีต่อการปฏิบัติงานของหัวหน้าหมวดการศึกษาในภาคเหนือ
3. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูใหญ่สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด หัวหน้าหมวดการศึกษา หัวหน้าส่วนการศึกษา เกี่ยวกับการบริหารงานของหัวหน้าหมวดการศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากร

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยนี้ประกอบด้วย หัวหน้าส่วนการศึกษา หัวหน้าหมวดการศึกษา และครูใหญ่ประถมศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ในภาคเหนือ 17 จังหวัด คือ เชียงราย เชียงใหม่ ลำพูน แม่ฮ่องสอน ตาก อุดรศักดิ์ สุโขทัย น่าน พะเยา พิษณุโลก เพชรบูรณ์ แพร่ กำแพงเพชร พิจิตร นครสวรรค์ อุทัยธานี พะเยา และลำปาง

2. การสุ่มตัวอย่างประชากร

เนื่องจากประชากรที่ใช้ในการวิจัยนี้ มีจำนวนแตกต่างกันเป็นจำนวนมาก จำนวนประชากรที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างจึงจำแนกได้ดังนี้

2.1 หัวหน้าส่วนการศึกษา ใช้ 100 % จำนวน 17 คน

2.2 หัวหน้าหมวดการศึกษา ใช้ 100 % จำนวน 146 คน

2.3 วิทยุใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ได้ดำเนินการสุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษา ดังนี้

ก. สุ่มจังหวัดตัวอย่างร้อยละ 25 ของจังหวัดในภาคเหนือ 17

จังหวัด โดยใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ได้จังหวัดหนึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างในภาคเหนือ 5

จังหวัดคือ เชียงราย ลำพูน พิจิตร ลำปาง และสุโขทัย

ข. สุ่มโรงเรียนตัวอย่างร้อยละ 15 ของโรงเรียนในจังหวัดตัวอย่าง

โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling)

ได้จำนวนโรงเรียนตัวอย่างในจังหวัดตัวอย่าง 324 โรงเรียน

ซึ่งเป็นผลให้ได้จำนวนวิทยุใหญ่จากโรงเรียนตัวอย่างที่สุ่มได้

จำนวนทั้งสิ้น 324 คน ดังแสดงให้เห็นในตารางที่ 1 ดังนี้

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 1

แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างประชากร

เลขที่	จังหวัด	หัวหน้าส่วน		หัวหน้าหมวด		ครูใหญ่	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1	เชียงใหม่	1	100	19	100	—	—
2	เชียงราย	1	100	11	100	89	15
3	พะเยา	1	100	7	100	—	—
4	แม่ฮ่องสอน	1	100	5	100	—	—
5	ตาก	1	100	7	100	—	—
6	ลำพูน	1	100	5	100	41	15
7	อุทัย	1	100	7	100	—	—
8	พิษณุโลก	1	100	9	100	—	—
9	ลำปาง	1	100	12	100	85	15
10	กำแพงเพชร	1	100	5	100	—	—
11	แพร่	1	100	7	100	—	—
12	น่าน	1	100	9	100	—	—
13	อุตรดิตถ์	1	100	7	100	—	—
14	สุโขทัย	1	100	9	100	51	15
15	นครสวรรค์	1	100	12	100	—	—
16	พิจิตร	1	100	7	100	58	15
17	เพชรบูรณ์	1	100	8	100	—	—

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นจากข้อมูลต่าง ๆ ที่ประมวลได้จากเอกสาร หนังสือ รายงาน และบันทึกการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการศึกษาระดับอาชีวศึกษา

แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยนี้ แบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับงานในหน้าที่ของหัวหน้าหมวดการศึกษา ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ด้านคือ

1. งานบริหารการศึกษาที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์กับชุมชน จำนวน 15 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 23.81 ของคำถามทั้งหมด
2. งานบริหารการศึกษาที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล จำนวน 18 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 28.57 ของคำถามทั้งหมด
3. งานบริหารการศึกษาที่เกี่ยวกับการบริหารด้านวิชาการ จำนวน 17 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 26.98 ของคำถามทั้งหมด
4. งานบริหารการศึกษาที่เกี่ยวกับการบริหารงานด้านธุรการ การเงินและการให้บริการ จำนวน 13 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 20.64 ของคำถามทั้งหมด

ดังแสดงให้เห็นในตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2

แสดงจำนวนคำถามเกี่ยวกับงานบริหารการศึกษาของหัวหน้าหมวดการศึกษา

ที่	งานบริหารการศึกษา	จำนวนข้อ	ร้อยละ
1	ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน	15	23.81
2	ด้านบริหารงานบุคคล	18	28.57
3	ด้านบริหารงานวิชาการ	17	26.98
4	ด้านบริหารงานธุรการ การเงินและการให้บริการ	13	20.64
	รวม	63	100.00

แบบสอบถามดังกล่าวนี้ หลังจากที่ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามแล้ว ได้นำไปให้
 อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจและแก้ไข หลังจากนั้นจึงได้นำแบบสอบถามฉบับแก้ไขแล้วนี้ไปทดสอบ
 กับประชากร 3 กลุ่มคือ หัวหน้าส่วนการศึกษา หัวหน้าหมวดการศึกษา และครูใหญ่สังกัด
 องค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งเป็นนิสิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
 จำนวน 35 คน (ประชากรที่ใช้ทดสอบนี้ ไม่ได้เป็นประชากรที่ใช้จริงในการวิจัย) พร้อม
 กันได้นำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิคือ ผู้อำนวยการกองการศึกษาประชาบาล หัวหน้ากองการประถม
 ศึกษา กรมสามัญศึกษา ตรวจแก้ไข เพิ่มเติม เมื่อได้แบบสอบถามกลับมาแล้วจึงได้นำไปให้
 อาจารย์ที่ปรึกษาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมยิ่งขึ้น เป็นครั้งสุดท้าย ก่อนทำการพิมพ์แบบสอบถาม
 ตัวจริงส่งไปให้ผู้ตอบแบบสอบถาม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ขอความร่วมมือจากกรมการปกครอง ซึ่งก็ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี โดยออกหนังสือจากกรมการปกครองถึงผู้ว่าราชการจังหวัดขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้จัดส่งแบบสอบถามพร้อมของติดแสตมป์เจ้าหน้าที่ของถึงผู้วิจัย ไปให้หัวหน้าส่วนการศึกษา หัวหน้าหมวดการศึกษา และครูใหญ่สังกัดกองการบริหารส่วนจังหวัด ให้ช่วยตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง ซึ่งก็ได้รับความร่วมมืออย่างดี ในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามประมาณ 1 เดือน ได้รับแบบสอบถามกลับคืน 416 ฉบับ จากจำนวนทั้งสิ้น 487 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 85.42

จำนวนผู้ที่ตอบแบบสอบถาม แยกตามลักษณะของผู้ตอบแบบสอบถามได้ดังนี้

1. หัวหน้าส่วนการศึกษา ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปทั้งสิ้น 17 ฉบับ ได้รับกลับคืนทั้งสิ้น 16 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 94.12
2. หัวหน้าหมวดการศึกษา ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปทั้งสิ้น 146 ฉบับ ได้รับกลับคืนมาทั้งสิ้น 118 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 80.82
3. ครูใหญ่สังกัดกองการบริหารส่วนจังหวัด ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปทั้งสิ้น 324 ฉบับ ได้รับกลับคืนมาทั้งสิ้น 282 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 87.04

จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้รับกลับคืนมาทั้งหมด ได้แสดงให้เห็นในรูปตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 3

จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืน

กลุ่มตัวอย่าง	แบบสอบถามที่ส่งไป	แบบสอบถามที่ได้รับกลับคือ	ร้อยละ
หัวหน้าส่วนการศึกษา	17	16	94.12
หัวหน้าหมวดการศึกษา	146	118	80.82
ครูใหญ่สังกัดกองการศึกษา	324	282	87.04
รวม	487	416	85.42

การเสนอข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้นำไปวิเคราะห์ โดยแยกออกดังนี้

1. ข้อมูลส่วนตัว เป็นข้อมูลที่แสดงสถานภาพของผู้ที่ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเมื่ออยู่ 3 กลุ่มคือ หัวหน้าส่วนการศึกษา หัวหน้าหมวดการศึกษา และครูใหญ่สังกัดกองการศึกษา ส่วนจังหวัด โดยนำข้อมูลไปคำนวณหาค่าร้อยละ เพื่อแสดงสถานภาพของผู้ที่ตอบแบบสอบถามในเรื่องต่อไปนี้ อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน วุฒิทางการศึกษา และจำนวนครั้งที่เคยเข้ารับการอบรมพิเศษทางการบริหารการศึกษา

2. ข้อมูลเกี่ยวกับงานในหน้าที่ของหัวหน้าหมวดการศึกษา เป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการศึกษาของหัวหน้าหมวดการศึกษา ทั้ง 4 ด้านคือ ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานวิชาการ และด้านการบริหารธุรการ การเงินและการให้บริการ โดยเสนอข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้จากผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 3 กลุ่ม

แยกทำเป็นตารางตามลำดับ งานทั้ง 4 ด้าน เปรียบเทียบระหว่างค่าตอบของกลุ่มหัวหน้า
ส่วนการศึกษา กลุ่มหัวหน้าหมวดการศึกษา และครูใหญ่สังกัดกองการบริหารส่วนจังหวัด
ข้อมูลดังกล่าวเสนอเป็นการวางวิเคราะห์ แสดงค่า

2.1 ค่าเฉลี่ย (\bar{X})

2.2 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

พร้อมทั้งคำอธิบายประกอบตารางวิเคราะห์

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

$$1. \text{ ค่าร้อยละ} = \frac{X}{N} \times 100$$

X = ความถี่ของรายการ

N = จำนวนประชากรทั้งหมด

$$2. \text{ ค่าเฉลี่ย } (\bar{X}) = \frac{\sum fx}{N}$$

fx = ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N = จำนวนประชากรทั้งหมด

$$3. \text{ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)} = \sqrt{\frac{N(\sum x^2) - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

$\sum x$ = ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

$\sum x^2$ = ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

N = จำนวนประชากรทั้งหมด